NOVEMBER 1933 No. 7 18e Jaargang

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko", gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd

Ĉio per amo, nenio per forto. *(S. Franc. de Sales)*

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs f 2.50 per jaar Eksterlanda Jarabono f 3.—	Adres der Redactie: P. M. BROUWER Pahudstraat 134 's-Gravenhage.	Afzonderlijke nummers 20 cent. Advertentiën 50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

IN HET TEKEN VAN DE PROPAGANDA.

Onze lezers weten het al. Het volgend N.K.-nummer zal gewijd zijn aan de Propaganda. Het Desember-nummer van N.K. zal verschijnen met artiekelen in 't Nederlands, die Esperanto beschouwen vanuit verschillende gezichtspunten en in verband met verschillende onderwerpen, waarvan we hier noemen: Missie, Onderwijs, Pers, Radio, Literatuur, Jeugd, Vredesbeweging.

Het Desember-nummer van N.K. staat geheel in het teken van de Propaganda. En iedereen in Nederland, die Katoliek denkt en voelt, zal dit nummer moet lezen. Zie hierachter het artiekel van onze propaganda-chef en handel daarnaar. Iedere Katolieke Esperantist heeft hier een taak. Niemand verzuime zijne plicht.

In het teken van de Propaganda staat gedurende de komende maanden geheel Katoliek Esperantisties Nederland. Het maakt zich gereed om de grote aanval te beginnen.

In het teken van de Propaganda komt nu iedere Esperantist, die de Katolieke Esperanto beweging vooruit wil helpen.

We weten wat we met Esperanto kunnen.
We weten wat we met Esperanto willen.
Geheel Katoliek Nederland moet het weten.
Allen in het teken van de Propaganda.
Nederlanda Katoliko! Vooruit!

LET U OP HET ARTIEKEL:
N.K. DECEMBER VOOR PROPAGANDA

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Het is ons gebleken, dat in 't algemeen ten zeerste gemis aan pakkend propaganda-materiaal bestaat. Aanschaffing door afdeelingen is kostbaar, terwijl voor een goed opgezette propaganda ook een bezienswaardige collectie Esperantajoj van noode is.

Vertrouwend op de medewerking van de leden heeft het H.B. besloten om propaganda-kisten voor Esp. tentoonstellingen samen te stellen, voornamelijk met eigen materiaal uit 't archief en vooral ook bijdragen van leden.

Wat wij noodig hebben is: materiaal, veel materiaal! Boeken, tijdschriften, congresfoto's, circulaires, foirajoj, allerlei Esperantajoj, goed uitgevoerde propaganda-kaarten en affiche's met pakkende opschriften, enz. enz.

Karaj geanoj, steunt het initiatief door Uw bijdrage! Kijkt Uw verzameling van Esperantajoj er eens op na! Elke bijdrage is van harte welkom.

Indien eenieder naar vermogen meehelpt, kunnen de kisten spoedig vol en gereed staan, terwijl op verzoeken om beschikbaarstelling aan afdeelingen en propagandisten direct voldaan kan worden, onder voorwaarden, die we, na gereedmaking er van, in N.K. zullen bekend maken.

Verzoeke Uw bijdrage te zenden aan:
Mej. A. Beek, Waltherlaan 30, Bussum.

F. B.

JEUGD-AFDEELINGEN IN N.K.

Reeds eenigen tijd heeft het H.B. het urgente vraagstuk van Jeugd-afdeelingen in ernstige studie genomen.

Voor de organisatie-regeling ontvingen wij gaarne mededeeling van bestaande Esperantistische jeugdgroepen, cursussen voor de jeugd, namen en adressen van Esperantisten-jeugdleiders en die der cursusleiders.

Wij doen een dringend beroep op Uw medewerking met verstrekking van gegevens.

SECRETARIS

FINANTIEEL VERSLAG 3de KWARTAAL 1933

Ontvangsten:

Afdeelingen: f 265,21. Nog weinig! Elf afdeelingen betaalden te laat en 11 anderen hebben nu (1 Oct.) nog niet betaald. Nu kunt U zelf uitrekenen hoeveel afdeelingen orde op hun zaken hebben.

Leden: f 5,—.

Diversen: f 0,10. Ook 'n post! Oorzaak van dit lage bedrag is de verplaatsing van de verkoop-afdeeling naar de propaganda-chef, wiens afrekening pas volgend kwartaal komt

Uitgaven:

Orgaan: f 216,81. De advertentie opbrengst wordt hierin verrekend, zoodat de eigenlijke uitgave grooter is. Verder ligt er van 't 3de kwartaal nog 'n rekening te wachten van 'n dikke negentig gulden, zoodat deze post ook dit kwartaal zijn aandeel wel gehad heeft.

Porti: f 10,89. Nog niet veel. Echter zijn 'n dikke twintig gulden nog niet betaald.

Vergadering: f 12,16, welk bedrag ook nog niet volledig is, de rest komt op rekening 4de kwartaal.

Diversen: f 62,10. Hierin zitten lidmaatschapskaarten, boeken en 'n klein stukje van het zangbundeltje. Dit laatste kost ons ± 450 gld., het zal zichzelf moeten betalen.

Alles bij elkaar: slecht! (zie maar de vele onbetaalde rekeningen, in totaal 9 stuks) en dat alles te wijten aan de meerderheid onzer actieve afdeelings-penningmeesters. Laat ieder lid eens een onderzoek bij eigen afdeeling instellen! Zoo kan 't niet langer!!

L. WEIJTS

STAND DER N.K. LEDENLIJST

Op 1 October 1933 stonden 1118 leden ingeschreven.

CONTRIBUTIE 4de KWARTAAL

De vervaldag is 15 October. Dan moeten alle afdeelingen voldaan hebben. Op 14 October was het geld binnen van de afdeelingen: 's-Hertogenbosch, Reusel, Utrecht, Wormerveer, Heerlen, Eersel en Wormer, dus van slechts *zeven.*

JEUGDAFDEELING

In Arnhem is een meisjesjeugdafdeeling opgericht van 65 leden' grootendeels leerlingen van Kweek- en Nijverheidschool. Hartelijk welkom in onze gelederen! Mogen de andere reeds bestaande Esp. jeugdgroepen dit voorbeeld volgen, dan zal N.K. spoedig haar grootsche plannen voor de jeugd kunnen verwezenlijken!

L. W.

DE PROPAGANDA

Er is gelukkig meer actie merkbaar. Het ledental is stijgende; o.a. Roelofarendsveen is zelfs *nu reeds verdubbeld.* In Arnhem is een *Jeugdafdeeling* opgericht met 65 leden — prachtig — *Afdeelingen,* neem daar een voorbeeld aan. *Werkt* aan de uitbreiding van Uwe eigen Vereeniging en van Uw Bond. Niemand mag toekijken. *Allen* moeten meedoen. *Ieder lid* moet *propaganda* maken door woord en geschrift. *Besteft* bij ondergeteekende:
Brochures Dr. Dominicus „De Waarde van Esperanto", bij 1 ex, 10 ct., bij quanti 5 ct. per ex.
Brochures P. A. Schendeler „Opstellen over het Wereldtaalprobleem", 1 ex. 5 ct., bij quanti 3 ct. per ex.
N.K. losse nummers 20 ct., N.K. van de loopende maand, voor propaganda 10 ct. per ex., bij quanti 5 ct. per ex.
N. K. nummers van vorige maanden, zoolang voorraad, gratis voor propaganda.
Reglement-boekjes 10 ct., bij quanti 5 ct. per ex.
N.K.-Briefpapier p. 100 vel 65 ct., Enveloppen p. 100 st. 45 ct.
N.K.-Zangbundel „Katolika Kantaro" 1 ex. 50 ct., bij 10 ex. à 45 ct., bij 25 ex. à 42½ ct., bij 50 ex. à 40 ct.

Verzendkosten voor bestellers rekening.

Den Haag. F. MARREVEE.

N.K. Propagandadienst. - Postrekening 82984

PERSDIENST N.K.

Rapport over October.

Opgave van persagenten ontvingen we deze maand van de afdeelingen Den Haag, Rotterdam, Bergen op Zoom, Boxtel en Eersel. Aan enkele individueele leden werd propaganda materiaal verstrekt.

In Eindhoven werd ook via de plaatselijke pers op voorbeeldige wijze het nieuwe werkseizoen ingezet.

„De Morgen" geeft vanaf 3 October een wekelijksche Esperanto-rubriek. Keurig in één woord!

Uitknipsels ontvingen we uit: „Limburgsch Dagblad", „De R.K. Fabrieksarbeider", „Algemeen Militair Weekblad", „Limburger Koerier", „Maasbode",

Wil 't persbureau vruchtbaar werken, dan dienen meerdere afdeelingen met spoed hun agenten op te geven. Anders is 't onmogelijk op rationeele wijze met het verstrekken van persberichten te beginnen.

De nog achtergebleven opgaven verwachten we deze maand stellig.

N.B.

Door omstandigheden ziet de perschef zich genoodzaakt zijn functie neer te leggen.

In 't eerstvolgende N.K. nummer kan de benoeming van een opvolger worden verwacht. Tot dan toe wende men zich tot.

J. H. WESTEN.
Melkweg 10, Groningen.

N.K. DECEMBER VOOR PROPAGANDA

Het December-No. van ons orgaan zal speciaal voor de propaganda bewerkt worden, en in groote oplaag gedrukt. Het aantal zal afhangen van U, Afdeelings- en Verspreide Leden, van U allen, die in December met ons orgaan gaat propageeren.

Het zal bevatten pakkende artikelen om onze katholieke landgenooten te overtuigen van het nut van Esp. voor de katholieke zaak, om hen aan te sporen Esp. te leeren en te beoefenen, om zich te vereenigen in onzen bond, en dezen daadwerkelijk te steunen.

U leest het natuurlijk zelf eerst, en bij Uw propagandistisch woord geeft U het orgaan den belangstellenden ter lezing, verkoopt het zoo mogelijk.

Laat ons allen gezamenlijk in de volgende maand door het geheele land een krachtige propaganda voeren. Het nummer blijft ook na December van waarde. U kunt het daarom voor de propaganda in het volgende jaar gelijk aanschaffen.

Afdeelings-besturen, bespreekt spoedigst hoeveel exemplaren Uwe vereeniging en Uwe leden voor hunne rekening nemen. Bestelt flinke hoeveelheden! En U, verspreide leden, kunt ieder wel eenige tientallen voor goede verspreiding in Uwe woonplaats opgegeven.

Het nummer wordt geleverd tegen kostprijs, welke zal afhangen van het aantal, dat U bestelt. (5, 4, of 3 ct. per ex.) Betaling dadelijk na ontvangst, of, indien U voor deze propaganda een bedrag ineens uittrekt, kunt U het nu reeds storten.

Vòòr 15 Nov. e.k. moeten we weten hoeveel exemplaren we kunnen laten drukken.

Vòòr 15 Nov. dus opgeven aan den Propagandadienst van N.K.

Den Haag - Postrekening 82984. F. MARREVEE.

RAPPORT VAN DE E.K.—N.K. COMMISSIE.

Op de jaarvergadering van „Nederlanda Katoliko" in 1933 gehouden te Amsterdam werd, volgens het voorstel van het Hoofdbestuur

besloten, een commissie te benoemen, die tot taak zou hebben „te onderzoeken of het mogelijk is, het bondsorgaan „Nederlanda Katoliko" te doen verschijnen als nationaal bijvoegsel bij „Espero Katolika," zoodat ieder lid van Nederlanda Katoliko automatisch *maandelijks* Espero Katoliko met bijvoegsel ontvangt."

Als leden dezer commissie werden door het HB voorgedragen de heeren P. M. Brouwer, redacteur Ned. Katoliko; C. Hagenaars, secr. afd. Maastricht; L. G. L. de Jong, voorzitter afd. Roelofarendsveen; W. Manders, voorzitter afd. Venlo; P. A. Schendeler, secr.-penn. IKUE; en president-commissaris der Akcia Societo „Espero Katolika"; L. Weijts, penn. Nederl. Katoliko; en frater Wigbertus van Zon, bekend door zijn propaganda zoowel voor EK als voor NK. De jaarvergadering ging hiermede accoord, alsmede met de toevoeging van dhr. F. Lindsen.

De commissie begon haar arbeid den 10en Juni met 'n rondschrijven, en einigde na 9 officieele rondschrijven met onderstaand rapport:

Na zoo nauwkeurig mogelijk onderzoek is de commissie gebleken, dat „Espero Katolika" in eigendom behoort aan een onafhankelijke Naamlooze Vennootschap van gelijken naam, die het recht van uitgave tot wederopzeggens toe heeft verleend aan den ZeerEerw. Heer J. Font Giralt. De N.V. wenschte echter niet in de onderhandelingen betrokken te worden. Haar president-commissaris deed echter toezegging, dat de N.V. bij een ev. overeenkomst met den tegenwoordigen beheerder, geen spaak in 't wiel zou steken.

Dientengevolge wendde de commissie zich tot Pro Font Giralt om te onderzoeken, of de toestand van EK zoodanig is, dat de uitgave van ons orgaan als bijvoegsel van EK regelmatig mogelijk is. Bij dit onderzoek bleek, dat de toestand van EK bevredigend is te noemen. EK verkeert niet in finantiëele moeilijkheden, zoodat plotseling-niet-meer-verschijnen niet te vreezen is. Het aantal abonné's is van dien aard, dat ook nu een regelmatig verschijnen vrijwel zeker is. Bovendien heeft de administrateur-redacteur zich van een zoodanige hulp voorzien, dat ook 'n ev. ziekte of iets dergelijks vertraging in het verschijnen niet meer tot noodzakelijk gevolg maakt.

Uit de nauwkeurige berekeningen van den NK-redacteur bleek echter, dat het NK-bijvoegsel, tot 'n uiterst minimum gereduceerd, niet kleiner kan zijn als 8 pagina's, zoodat de door Pro Font Giralt toegezegde contractprijs van fl. 1,75 per abonnement verhoogd zou moeten worden tot fl. 2,—. De orgaankosten voor NK zouden dus verhoogd worden met fl. 0,60 per lid. Tevens vervallen de orgaaninkomsten, en worden de redactie-onkosten iets verhoogd, zoodat 'n contributie verhooging van 70 of 80 cent boven de nu bestaande eisch is.

Er blijft echter één nadeel aan de combinatie verbonden n.l. dat NK als propaganda blaadje onder niet-Esperantisten verdwijnt. Dit bezwaar kan ondervangen worden door het uitgeven van 'n extra propaganda nummer, b.v. eens per jaar, ter verspreiding onder niet-Esperantisten. Dan zal echter een nieuwe contributie verhooging noodzakelijk blijken, zoodat deze dan fl. 1,— hooger zal worden als de nu bestaande.

Tot zoover het werk der commissie inzake combinatie EK-NK. Ter bestrijding echter van onjuiste beweringen, die van zekere zijde onder de Esperantisten van Nederland worden verspreid, acht de commissie het nuttig aan dit rapport toe te voegen, wat de redacteur-administrateur van EK, de ZeerEerw. Heer J. Font Giralt, tevens voorzitter van IKUE, ons, in een onderhoud met hem op Zaterdag 2 Sept. 1933 te Eindhoven, over deze zaak zeide:

„Een combinatie EK-NK, zoodanig, dat alle leden van NK automatisch abonné worden van EK, is voor het voortbestaan van EK niet noodzakelijk. Zelfs lijkt mij deze oplossing *niet* de meest gewenschte. Juister zou zijn, dat EK en NK onafhankelijk van elkaar blijven bestaan, natuurlijk zoo, dat NK niet als plaats-vervanger van EK zal optreden. Er is een andere regeling mogelijk, waaraan minder bezwaren verbonden zijn, zoowel voor EK als voor NK-leden. En wel deze: De Bond NK garandeert EK 500 abonnementen in Nederland, waardoor de abonnementsprijs van fl 3,— tot fl 2,— zal worden verlaagd."

Hoewel dit voorstel buiten de taak der commissie valt, brengen we het toch gaarne als het beste onder de aandacht van den Bond:

1e Omdat het een voorstel is van Pro F. Giralt, dus van „Espero Katolika" zelf.
2e Omdat een contr. verhooging, waardoor de groei van NK zou kunnen worden belemmerd, niet noodig zal zijn.
3e Omdat niet ieder lid (ook pas-beginnenden en niet-actieve leden) verplicht worden tot het abonnement.
4e Omdat het niettemin een sterke steun zal zijn voor EK.

Ter voorkoming van misverstand zij hier opgemerkt, dat de abonnementsgeldverlaging tengevolge van bovengenoemde garantie natuurlijk alleen ten goede zou komen aan leden van NK.

Met dit rapport kunnen zich vereenigen de heeren P. M. Brouwer, C. Hagenaars, L. G. C. de Jong, W. Manders, P. A. Schendeler, L. Weijts en frater Wigbertus van Zon.

De heer L. G. C. de Jong wil er echter, na de gedane onderzoekingen, de volgende wenschelijkheden aan toegevoegd zien:

1e dat de Bond NK onmiddellijk overgaat om stappen te doen bij IKUE, opdat binnen de kortst mogelijke tijd het volle eigendom van EK overga op IKUE.

2e Zoonoodig gaan de Ned. IKUE-anoj over tot oprichting van een werkelijk internationaal bondsorgaan in eigendom van IKUE, opdat de Akcia Societo voor *zich zelf* zorge, en wij voor onze IKUE.

De heer Lindsen kan zich totaal niet met het rapport vereenigen, noch met de gemaakte berekeningen, noch met het voorstel van Pro Font Giralt. Hij blijft bij het voorstel van een *collectief abonnement* op EK met NK-bijvoegsel van *4 pagina's, zonder contributie verhooging.*

Berekeningen van de zijde van dhr Lindsen hebben ons niet bereikt.

Voor de commissie inzake combinatie EK - NK.

L. WEIJTS, Frater WIGBERTUS VAN ZON.

ONS PROPAGANDANUMMER.

Nu we midden in het winter-, dus propagandaseizoen zitten heeft het Hoofdbestuur van *„Nederlanda Katoliko"* besloten een bijzonder propagandanummer van ons orgaan uit te geven.

Het volgend nummer, verschijnend per 1 December zal als zoodanig uitkomen.

Verschillende eminentuloj zullen de Esperantobeweging, bijzonder onze Katholieke beweging van alle kanten bezien. In onze kringen is aan een dergelijke breede doch bondige uiteenzetting absoluut behoefte.

Nu het Hoofdbestuur deze daad gesteld heeft, is het aan onze afdeelingen, hiervan een ruim en nuttig gebruik te maken. Elke afdeeling bespreke dit plan in den loop van November. De wijze van verspreiding wordt geheel aan hun eigen initiatief overgelaten. Waar ijverige propagandisten aanwezig zijn, zullen deze middelen vinden, waardoor de kosten der verspreiding gedekt worden. Door verkoop, door een steunactie of op andere wijze.

Overigens is de prijs der propagandanummers bijzonder laag gesteld. Hiervoor raadplege men de officieele mededeeling elders in dit nummer.

Hoofdzaak is, dat de afdeelingen — en gerust ook de enkeling, in wiens plaats geen afdeeling bestaat — dit initiatief van het hoofdbestuur aangrijpe en uitbuite.

Hier dus een gemakkelijk en goedkoop middel om nieuwe leden te werven.

Het Hoofdbestuur heeft het volste vertrouwen dat de afdeelingen met waardeering gebruik zullen maken van de geboden gelegenheid om voor lagen prijs propagandamiddelen aan te schaffen, die geheel zijn ingesteld op onze eigen behoeften. Onze bondspropagandist heeft overigens nog andere nummers op zijn programma staan.

Laat dit attractienummer een succes worden voor 't bestuurs-initiatief. Dan wordt het vanzelf — in zijn uitwerking — een succes voor de afdeelingen.

H. DAMEN.

UIT DE AFDELINGEN.

Roelofarendsveen.

„SEN BATALO NE VENKO".

En la pasinta monato okazis la 3a jarkunveno de la suprenomita klubo. Ĉeestis ĉiuj anoj kaj multaj kursistoj.

Kontraŭkutime la prezidanto Sro de Jong esperantlingve bonvensalutis la ĉeestantojn, precipe la junajn kursistojn, kaj malfermis la kunsidon per la Kristana Saluto.

La sekretario laŭtlegis la protokolon kaj jarraporton, kiuj ambaŭ estis aprobataj. Poste estis la parolo al la kasistino, Fino v. d. Meer, kiu povis fini la financan jarraporton kun granda saldo profita.

La klubbibliotekisto raportis pri la pruntedonitaj libroj dum la pasinta jaro kaj pruvis per tio kiel necesa estas Esp. biblioteko por Esp. klubo. En la sama kunveno oni tial decidis denove pligrandigi la libronombron per la verkoj „La Vila Mano" kaj „La Vivo de Zamenhof".

La eksiĝantaj estraranoj aklame estis reelektataj.

Post sciigo de la enhavo de envenintaj leteroj la prezidanto direktis la parolon al la ĉeestantaj kursistoj, kaj priparolis la grandan utilon de N.K., instigante la novulojn fariĝi N.K.-anoj. La sukceso tuj sekvis kaj ni povis enskribi 11 novajn junulojn, kiuj aliĝis al N.K. Vere bela ekzemplo por tiuj, kiuj ankoraŭ restas ekster nia Unuiĝo Katolika.

Poste estis difinata la tago kaj horo en kiuj ni konversacie kunvenos.

Tiel veninte ĉe la fino de ĉi tiu fruktodona jarkunveno, la prezidanto dankis ĉiujn, kiuj sukcesigis ĉi tiun vesperon kaj holandlingve fermis la kunvenon.

La Sekretario: P. J. J. SPRUIJT.

Den Haag.

POR DIO KAJ EKLEZIO.

Propagandavergadering. Deze werd gehouden op Maandag 25 Sept. j.l. en mag goed geslaagd genoemd worden.

De Hr P. M. Brouwer gaf in een goedverzorgde rede antwoord op de vraag: „Waarom Esperanto?" Na de pauze werd door een proefles van de Hr Brouwer de grote eenvoud van het Esperanto aangetoond, terwijl de aanwezige niet-Esperantisten bewezen, dat

men reeds na zo'n eerste les een Esperanto-woordje kan meespreken.

Er was in de zaal ook een tentoonstelling van diverse Esperantajoj, die zeer veel belangstelling trok.

Dat deze avond niet zonder sukses was voor P.D.K.E. bewijst de beginkursus, waarvoor zich 28 deelnemers opgaven.

SEKRETARESSE.

Toneelafdeling. Op 2 Okt. j.l. hield de toneelafdeling van P.D.K.E. haar eerste ledenvergadering, waaronder een Sekretaresse en een Penningmeester gekozen werden. Volgens het besproken werkprogramma belooft deze afdeling een flinke steun te worden voor de Haagse vereniging.

SEKRETARESSE Toneelafd.

Maastricht.

Raporto de la jarkunveno de la Maastrichta klubo „La Katolika Sudo". Sabaton la 23an de Septembro 1933 en hotelo „Ratskeller" Maastricht.

Je la 7a la prezidanto malfermis la kunvenon kun la Romkatolika saluto. Li kore bonvenigis la ĉeestantojn, kaj elparolis sian grandan ĝojon pro la bonega venintaro. Precipe li bonvenigis nian novan membron sinjo. Muller, esperante ke multaj sekvos lin. La raporto de la antaŭa kunveno estis aprobata. Enveninta estis sole letero de S-ro x. Meegeren el Venlo pri libroekspozicio k.t.p., ĉar la alia korespondaĵo estis jam priparolata dum la konversacivesperoj. La propono ne estis akceptata pro kaŭzo de monmanko. Ankaŭ kelkaj diris, ke ili volas klopodi aranĝi siatempe propran ekspozicion. Je la 4a punkto de 'l-agendo oni decidis formi ŝparkason por fari vojaĝon al la estonta kongreso en 's-Hertogenbosch, malgraŭ oni ankoraŭ ne sciis ĉu tiu ĉi kongreso estos okazanta. Fraŭlino Hamilton estos kasistino de ĉi tiu ŝparkaso, kaj la pago ne estas deviga. S-ro Bingen presos estonte nian klubrevuon, ĉar sinjo. Filott estas tro okupata. Oni volis ŝanĝi la adresojn kie oni portis ĝis nun nian revuon, sed fine oni konkludis ne, fari tion. La prezidanto rakontis ke la lernantoj de la komerclernejo, kiuj lernas tie esperanton, estas tre entuziasmaj. La nova standardo de la klubo estas preskaŭ preta kaj por tiu okazo oni decidis celebrigi Meson ĉe la brunaj pastroj. Organizo de festvespero estis prokrastata ĝis la jarkunveno en la monato Februaro, kaj oni instigis la komitaton por tio energie labori. Kiel standardiston oni nomis S-ron Hagenaars aŭ Meys. La standardo estas ekspoziciata en la butiko de la firmo de Jong. Ĉe la ronddemando S-ro Smids petis informojn pri la kurso por diplomo B. Sinj. Filott diris ke la unua leciono okazos la unuan dimanĉon en Oktobro. Je la naŭa la prezidanto fermis kutimmaniere tiun ĉi tre agrablan kunvenon.

De Secretaris, HAGENAARS.

Resumo.

Ĉiumonate ni sub supra titolo resumos la organizan vivon, laŭ ĝia respeguligado en la rubriko: „Uit de afdelingen". Ni faros tion, aldonante kelkajn enfalintajn pensojn, demandojn k.t.p.

Jen la Oktobra rikolto.: Teatra klubo por la Haga Sekcio, standardisto por la estonta standardo de „La Katolika Sudo", kaj du novaj libroj por la Roelofarendsvenanoj.

Propagandvespero en Hago, rezultinta kurson de 28 estontaj Esperantistoj, almenaŭ se ili „eltenos" ĝisfine la facilan lernadon de nia facila lingvo.

Jarkunveno: Sen Batalo. *Ĉiuj* anoj ĉeestis. Jes, ĉiuj! Strange: Antaŭ ne-esperantistaj vizitantaj la prezidanto kontraŭkutime bonvensalutas esperantlingve. Agrable por tiuj *ne*esperantistoj. Granda profita saldo. Gratulon! Dek unu novaj N.K.-anoj. Laŭdon!

En Mastriĥto oni ŝparkase kolektos la vojaĝkostoj al la Jubilea Kongreso de N.K. Bona ekzemplo por ĉiuj. Ĉu la klubrevuo ne estas sufiĉe interesa? Ni nur ricevis la unuan numeron.

Postvenis letero per kiu la Venloa klubo plendas pri manko de entuziasmo ĉe N.K. Laŭ ili N.K. bezonas pli da membroj. Por instigi aliajn, ĝi *tial* adiaŭas N.K. Ni nur diras, ĝis revido. Laŭ ili la N.K. organo ne estas sufiĉe interesa. Tamen ili ĉiam legas la enhavon. Kaj ili ankaŭ legos ĉi tiun ĝisrevidon.

KOOPT en VERSPREIDT 't Dec.-No. voor Propaganda!

UIT DE ESPERANTO BEWEGING.

RADIO WIEN

De meze de oktobro okazos pere de Radio-Wien disaŭdigoj en nova formo kaj ĉiam malfruvespere tuj post disaŭdigo de „Oficialaj Informoj" proksimume je la 21,45, dum 15 minutoj.

8 Nov. Nikolaus Hovorka „Pri moderna aŭstria poezio".

Skribu pri bona akcepto al: Aŭstria Esp. Asocio, Wien, I Neue Burg.

INTERNATIONAAL PADVINDERSKAMP

Gedurende het te Gödölö, bij Budapest gehouden Padvinderskamp hadden 200 Esperantisten een eigen kamp gevormd. Dit was een goede propaganda onder de duizende deelnemers uit alle hoeken der wereld samengekomen.

Toch... de Padvindersbeweging, als zodanig weet nog lang niet wat voor nut ze van Esperanto kan hebben en behelpt zich tot nu toe liever met het z.g. Kampduits.

„DE ZUIDWILLEMSVAART".

Dit dagblad geeft mede een goed voorbeeld aan vele katolieke dagbladen. Iedere week verschijnt een Esp. Rubriek, die nieuws bevat over de Esp. Beweging.

De Esperantisten onder de lezers zullen zich verheugen over het besluit van hun lijfblad, dat de tijdgeest begrijpt en op deze manier meewerkt om ook bij vele niet-Esperantisten belangstelling te wekken en hen beter bekend te maken met Esperanto en de Katolieke Esp. Beweging.

Onder de mededelingen staat ook vermeld het a.s. Jubilee van „Ned. Kat."

INTERNATIONALE KONFERENTIE 1934.

In 1934 zal in Weenen en Budapest een internationale konferentie plaats hebben voor invoering van Esperanto in handel en verkeer en in de scholen.

De Minister van Handel en Verkeer Fr. Stockinger schat de waarde van E. heel hoog en verwacht van E. veel nut voor Handel en Verkeer.

NAAR DE OVERWINNING.

Uit Maastricht meldt men ons:

Met ingang van 1 September 1933 heeft de Kamer van Koophandel in Maastricht in de 3 hoogste klassen harer Handelsavondschool Esperanto als leervak ingevoerd. Reeds is gebleken dat de leerlingen er enthousiast voor zijn. Proficiat Maastricht.

Hallo! Wie volgt?

BESTELT vóór 15 Nov. N.K. Dec. Progaganda Nos.!

ESPERANTO OP HET 10e ESTLANDSCHE ZANGFEEST.

Van 23 tot 25 Juni j.l. had in Tallin (Reval in Estland) het 10e Estlandsche zangfeest plaats, dat het grootste was van alle tot nu toe daar gehouden zangfeesten. Het was het eerste zangfeest waarbij op groote schaal gebruik werd gemaakt van Esperanto als internationale taal en dat op initiatief van de organisatoren zelf.

Reeds in de buitenlandsche propaganda voor het zangfeest vond Esperanto een ruim gebruik, meer dan eenige andere taal. Er verscheen een brochure over Estland met een speciaal bijvoegsel betreffende het zangfeest; verder kwamen er postkaarten uit, die officieel in alle postkantoren van het land verkocht werden, en zegels. Door het radio-station en den Zangersbond werd een speciale radio-lezing in het Esperanto over het zangfeest gearrangeerd.

En in samenwerking met de Zangersbond zond de Esperanto-Commissie voor Toerisme rechtstreeks, door middel van de Persdienst van de I. C. K. en verschillende andere organisaties ongeveer 350 krantenartikelen de wereld in. De Esperanto-Commissie voor Toerisme ontving reeds 60 krantenknipsels in 20 talen, o.a. de Sloveensche, Kimrische, Noorsche, Arabische en Catalaansche, waarin tot nu toe geen enkel artikel over Estland verscheen.

Dank zij de naar alle zijden gevoerde Esperanto-propaganda en het gelijktijdig plaats hebben van een onderlinge vergadering der Noord-Europeesche Esperantobonden, woonden vele Esperantisten uit verschillende landen het zangfeest bij — Finnen, Zweden, Noren, Lethen, Lithauers, Polen, Tsjechen en Hongaren. Natuurlijk trok de Esperanto-propaganda ook vele niet-Esperantisten. Tijdens het zangfeest zelf werd het Esperanto ook weer vol-op gebruikt. In de informatie- en persdienst waren van de 9 beambten er 7, die Esperanto spraken en na het Estlandsch was Esperanto er de meest gebruikte taal. Het bureau gaf voor de buitenlanders een speciale gids voor het zangfeest uit in het Engelsch, Duitsch en Esperanto. De Zangersbond stelde later vast, dat de Esperanto-uitgave het meest verkocht was. Op alle affiches voor de buitenlanders gebruikte men als tweede taal Esperanto en men verspreidde ook een bulletin in het Esperanto voor de buitenlandsche journalisten, die naar het zangfeest gekomen waren.

En ten slotte — en dit is niet het minst gewichtige — het geheele zangfeest is uitgezonden door de radio met verklaringen in twee talen: voor het binnenland Estlandsch en voor het buitenland Esperanto. Dat reeds toont aan, van hoe groot gewicht men in Estland de rol van Esperanto als internationale taal beschouwt. Ook het Lethlandsch radio-station in Riga zond het zangfeest uit.

De Zangersbond van Estland is zeer tevreden over de resultaten van het gebruik van Esperanto, en als na 5 jaren, in 1938, het 11-de Nationale Zangfeest zal worden gevierd, zal Esperanto zeker een nog uitgebreider gebruik vinden. *(Heroldo de Esperanto).*

BERICHTEN UIT:

Frankrijk. De gemeenteraad van Buxij-Bourgogne heeft gunstig beschikt omtrent het onderwijs van Esperanto op de scholen. De besturen van 6 fransche departementen spraken zich reeds uit vóór Esperanto.

(O.D.D.)

Engeland. Het manifest voor opneming van Esperanto in de scholen als officieel leervak is mede door 23 bekende eminente professoren en paedagogen onderteekend.

(P.E.)

Letland. De volkshoogeschool in Liepaja houdt ieder jaar een z.g. cultuurfeest. Hieraan werd dit jaar ook en met succes deelgenomen door de Esp.-organisaties. In het park van Rainis was o.m. ook een esperanto-tentoonstelling. Deze tentoonstelling werd door de parlementsvoorz., Dr. P. Kalnins, bezocht. Deze werd dermate door het tentoongestelde getroffen, dat hij verklaarde ernstig te zullen overwegen om een voorstel in te dienen voor subsidie ten behoeve van de propaganda van Esperanto in Letland.

(O.D.D.)

Japan. Het 21e Japansche Esperanto-congres zal van 15-17 October a.s. plaats vinden.

(Corr.)

Nederland. In de N.R.C., het Rott. Nwsbl. en De Maasbode lazen we, dat Esperanto ingevoerd wordt aan de op 31 Maart 1903 opgerichte „Technische Middelbare school Technicum" te Rotterdam, Witte de Withstr. 89a, dir. Ir. B. B. de Regt. Na ingewonnen informatie vernamen wij, dat niet alleen op de in Sept. a.s. op te richten Nijverheidsdagschool van de T.M.S. „Technicum" Esperanto als verplicht vak op den lesrooster voorkomt, maar dat ook op de avondcursussen Esperanto in het leerplan is opgenomen.

(Corr.)

TEOLOGIA VORTARO

Mi kore petas la estimindajn kunfratojn kaj la samideanojn kun teologia-filologia studado, sendi al mi siajn adresojn por inviti ilin al fondo de Katolika Societo kun celo starigi vortaron teologian en Esperanto. P. Pelegrinus Hoffmann, O.S.B., Abtei Schweiklberg bei Vilshofen an der Donau (Germanujo, Bayern).

„ESP."

WAT OVER ESPERANTO GEZEGD WORDT.

„Alhoewel Latijn altijd zal blijven de teologiese taal van de Katolieke Kerk, heeft Esperanto de allerhoogste waarde voor de zich machtig ontwikkelende Katolieke lekenbeweging en daarom zal het worden tot het verstaansmiddel voor de Katolieke leken, die verlangen de Katolieke beweging doeltreffend te maken".

Dr. ERNST HEINRICH TOMEK.
Rektor Universiteit, Weenen.

„Het is zeker, dat de enige wereldtaal in de ware betekenis van het woord: Esperanto, voor wier verbreiding noch geografiese, noch politieke grenzen 'n hindernis vormen, tegelijk met de groeiende waardering ervoor moet bereiken een steeds grotere waarde voor

de ontwikkeling van het internationaal vreemdelingenverkeer. Als leider van het Oostenrijks vreemdelingenverkeer ben ik vast besloten ook in de toekomst aan de Esperanto-Beweging alle mogelike hulp te verlenen".

ODO NEUSTÄDTER-STÜRMER.
Staats-sekretaris voor Arbeidsvoorziening
en Vreemdelingenverkeer.

BOEKBESPREKING.

Esperanto Woordenboek. (Esp.-Ned., Ned.-Esp.)
door A. G. J. van Straaten, uit Nijmegen.
Uitgave: W. J. Thieme & Cie, Zutphen.

Wie met woordenboeken kan werken heeft aan „Schidlof" en „Plena Vortaro" meestal voldoende. Het „zoeken" naar het juiste woord en vooral naar de juiste uitdrukkingswijze is echter niet voor iedereen een genot.

Dit nieuwe woordenboek maakt het ons heel wat gemakkeliker, want behalve woorden bevat het vele zegswijzen, die we maar niet woord voor woord over kunnen zetten. Dit is een voordeel.

En tevens een nadeel. Het zelf vinden van een goede vertaling geeft niet alleen meer voldoening, maar is ook een beste oefening in de z.g. logika van E. Daarom raden we beginners aan met het gebruiken ervan nog even te wachten.

Alle gevorderden en alle „werkers" met E. kunnen we de aanschaffing van dit goede en goedkope woordenboek van harte aanbevelen. Gebruikt naast Plena Vortaro kan het grote diensten bewijzen.

Met dit Woordenboek heeft Esperantisties Nederland een belangrijke aanwinst te boeken, waarvoor we de samensteller dank en lof brengen.

Wat de uitvoering betreft. Daar zorgde Thieme voor. En dat zegt genoeg.

La Viro el Francujo de Ivans.
Elnederlanda traduko de W. Versteeg-Graftdijk.
Eldonis: Populara Esperanto Biblioteko. Amsterdam.

Ĉi tiu libro aperis kiel unua verko en la serio de P.E.B., kies celo estas doni al la Esperantistaro bonajn librojn por nealta preza.

La aŭtoro (J. van Schevichaven) estas konata nederlanda verkisto de kriminalromanoj, kies verkoj jam aperis en diversaj aliaj lingvoj. Kaj, jen unu el liaj verkoj en la lingvo tutmonda.

La simpla, klara lingvo ebligas distran legadon de la interesa historio. Post lego la libro estas ornamaĵo en la libroŝranko.

Rekomendata al ĉiuj ne tro junaj homoj.

Pallieter de Felix Timmermans,

Tradukis el la flandra lingvo, Jan van Schoorl.
Eldonis: W. J. Thieme & Cie, Zutphen.

La nomo J. v. Sch. antaŭe promesis bonan, eĉ belan tradukon. Tamen la traduko ne atingis nian atendon. Ne kulpas la tradukinto, kiu majstre teksis la Esperantan tekston. Ankaŭ ne kulpas Esperanto, ĉar J. v. Sch. pruvis denove, ke ĝi povas doni tradukon en kiu restas sufiĉe de la originala ĉarmo, por ke alilandanoj povu ĝui la abundecon de vivo, kiu fontane ŝprucas en la verko de nia Felix.

Nur kulpas la originalo mem, kies ĉarmo ne tute estas tradukebla, eĉ ne en Esperanto.

Jan van Schoorl sukcesis verki valoran tradukon. Nur la senbezona uzo de kunmetitaj tempoj kelkloke ĝenas la fluan stilon, kaj li certe scias anstataŭigi la „ĉiambonan" *je* per taŭga prepozicio. Kial ne *Maria* anstataŭ la virnomo *Mario?*

Ni povas rekomendi la libron, sed nur al plenaĝuloj.

NAGEKOMEN.

Op 19 Okt. 1933 werd te *Gouda* opgericht een N.K. afdeling met 20 leden.

Voorzitter S-ro H. F. Roobeek. Sekretaris, Westhaven 48.

Hier is mooi gewerkt. Hulde en welkom.

NIET VERGETEN:
Bestellen van N.K. Propaganda-No. Vóór 15 November

GOEDKOPE AANBIEDING. PLENA VORTARO.

Van Plena Vortaro, dat sinds enige tijd uitverkocht was, verschijnt een nieuwe druk.

De Libro-Servo van de Fed. v. Arb. Esp. heeft 800 eksemplaren besteld. Hierdoor verkregen ze het recht van alleenverkoop in 't Nederlands taalgebied.

De gewone prijs zal vermoedelik f 6,— à f 6,50 zijn. Verschijndatum: Februarie a.s.

Wij bieden het, mits voor 30 Nov. a.s. besteld, aan voor slechts f 5,—. Echter dient de helft van dit bedrag bij bestelling te worden voldaan. De andere helft bij verschijnen, na toezending.

De levering geschiedt franko.

Libro - Servo F.L.E., Valentijnkade 2/11, Amsterdam, Giro 111278.

„Vortaro" is nodig voor ieder goed Esperantist en voor ieder, die het wil worden. Daarom plaatsen we deze goedkope aanbieding gaarne. Wie kan, make van deze gelegenheid gebruik. Red.